

10-SINF KIMYO FANIDAN NAZORAT ISHI

I CHORAK

I VARIANT

1. Organik kimyo tarixi va uning rivojlanishi haqida gapirib bering.
2. A.M. Butlerovning organik birikmalar tuzilish nazariyasining asosiy qoidalarini sanang.
3. Organik birikmalarning o'ziga xos xususiyatlari qaysilar?
4. Uglerodning valentligi organik birikmalarda nima sababdan doim (IV) bo'lishini tushuntiring.
5. Organik birikmalarda uglerodning oksidlanish darajasi qanday o'zgaradi?
6. Izomeriya hodisasi nima va uning qanday turlarini bilasiz?
7. Organik birikmalar tarkibiga ko'ra qanday sinflarga bo'linadi?
8. Organik kimyoda uchraydigan reaksiyalar tiplari (birikish, ajralish, o'rin olish) ga ta'rif bering.
9. Nomenklatura nima? IUPAC (Jeneva) nomenklaturasining asosiy qoidalari qaysilar?
10. Alkanlar nima? Ularning umumiy formulasini yozing.
11. Alkanlarning gomologik qatori va undagi dastlabki 5 ta elementni nomlang.
12. Alkanlarning izomeriyasi qanday ataladi?
13. Sanoatda metan (CH_4) gazidan nimalar olinadi?
14. Sikloalkanlar deb qanday uglevodor birikmalar aytiladi va ular nima?
15. Vodorodning alkanlar tarkibidagi o'rin olish (H_2) reaksiyasi qanday boradi?
16. Laboratoriya ishi davomida o'rganilgan birikmaning tarkibida C, H, Cl borligini qanday usullar bilan aniqlanadi?
17. Alkanlarning organik kimyo tarixi qanday?
18. Alkanlarning o'ziga xos xususiyatlarini ayting.
19. Gidrogenning qat'iylangan reaksiyalarini izohlang.
20. Organik birikmalar hayotimizda asosan qaysi (plastmassa, yoqilg'i, oziq-ovqat) sohalarda ishlatiladi?

AMALIY TOPSHIRIQLAR:

21. Pentan (C_5H_{12}) molekulasining 3 xil strukturaviy izomerlarini chizing.
22. Etan (C_2H_6) ning kislorodda to'liq yonishi reaksiyasi tenglamasini yozing va tenglashtiring.
23. Metandan (CH_4) metil xlorid (CH_3Cl) olinishidagi o'rin olish reaksiyasini ifodalang.
24. Siklopropan (C_3H_6) va propen (C_3H_6) molekularining strukturalarini vizual yozib farqlang.
25. IUPAC nomenklaturasi bo'yicha berilgan "2-metilbutan" strukturasini tuzing.

10-SINF KIMYO FANIDAN NAZORAT ISHI

I CHORAK

II VARIANT

1. Anorganik va organik moddalar o'rtasidagi chegara qanday o'chganini (Vyoler va Libix ishlari) aytib bering.
2. Organik birikmalarda uglerod atomlari orasidagi bog'lanishlarning necha xil (yakka, qo'sh, uch bog') turlari bor?
3. Uglerod zanjiri tuzilishi bo'yicha organik birikmalar turlari (ochiq zanjirli va halqali).
4. Nima sababdan organik birikmalar juda katta miqdorni (millionlab) tashkil qiladi?
5. Izomeriya tushunchasi moddanning tarkibi bir xil, ammo nimasi turlicha bo'lishini anglatadi?
6. Ratsional nomenklatura va trivial (tarixiy) nomenklaturalar haqida tushuntiring.
7. Organik reaksiyalar tezligi asosan past bo'lishining va sekin kechishining sababini tushuntiring?
8. Kreking reaksiyasi qanday jarayon hisoblanadi?
9. Hidrogenlanish reaksiyasiga (vodorod birikishi) misol.
10. Metanning asosiy fizik xossalari (hidi, rangi, zichligi) haqida tushuntiring.
11. Alkanlar nima uchun "parafinlar" (passiv) deb ataladi?
12. Propan (C_3H_8) gazi asosan qayerda ishlatiladi?
13. Etan (C_2H_6) olinishi: Vyurs reaksiyasini yozing.
14. Sikloalkanlar gomologiyasini tushuntiring va sababi nima?
15. Siklogeksanning fizik xossalari va yonish sifatidagi o'rni.
16. Uglerodning organik va anorganik o'rin almashuvchi birikmalariga misol: metil ($-CH_3$), etil ($-C_2H_5$).
17. Etan molekulasidagi H-C-H burchagi qanchaga teng (109.5 gradus)?
18. Metan (CH_4) molekulyar fazoviy shakli (tetraedr) ni tushuntiring.
19. Izotoplar va izomerlarni chalg'itmaslik kerak: ularning asosiy farqi nimada?
20. Laboratoriya darslarida ko'rib o'tilgan organik va anorganik tahlil moddalarini qiyoslang.

AMALIY TOPSHIRIQLAR:

21. Vyurs reaksiyasiga asoslanib butan (C_4H_{10}) gazi olinish tenglamasini yozing.
22. Butanning (C_4H_{10}) to'g'ri zanjirli (n-butan) va tarmoqlangan (izobutan) struktura formulalarini qog'ozda ifodalang.
23. Siklobutan (C_4H_8) ning yonish reaksiyasini yozing.
24. 3-etil-2,4-dimetilpentan birikmasining IUPAC nomenklaturasiga ko'ra strukturasi yozib chiqing.
25. Masala: 22,4 litr (N.Sh.) metan gazining massasini hisoblang.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com. veb-sayiti orqali o'zingiz uchun kerakli hujjatlarni yuklab olishingiz mumkin.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68, , 91-397-77-37, 90-530-68-66 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

Kimyo 10-sinf 1-4-choraklar uchun 25 tadan 2 ta variant nazorat ishi savollarini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

ADMIN: UZCARD

*880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi. To'liq holda olganingizdan so'ng: Faqat o'zingiz uchun foydalaning. Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham. Internet orqali veb-saytlarga joylamang. Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
OILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud.

- 1. 1-11-Sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar va tezislari**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ommalashtirish uchun dars ishlanmalar va ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**

O'zbek va rus maktablar uchun

Buyutrma asosida

1-11-sinflar uchun barcha fanlardan **testlar, nazorat ishlar, tezislar, to'garaklar va yillik fan konspektlar, tadbir senariylari, ochiq dars ishlanma va slaydlar (taqdimotlar), ko'rgazma va tarqatmalar, faxriy yorliq, diplom, tashakkurnomalar** va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.

Tel:91669-34-74 Telegramdan:@talimxizmatlar izlab toping.

Для 1–11 классов узбекских и русских школ по всем предметам: **тесты, контрольные работы, тезисы, сценарии кружков, годовые конспекты уроков, сценарии мероприятий, разработки открытых уроков, слайды (презентации), стенды и раздаточные материалы, почётные грамоты, дипломы, благодарственные письма и другие документы.**

Тел: 91669-34-74 Telegram: @talimxizmatlar